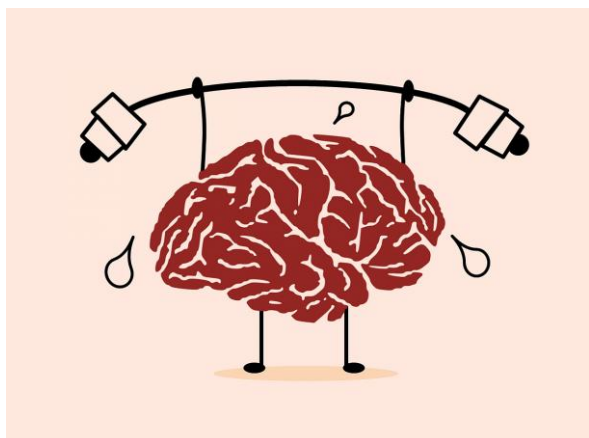

ÚVODNÍK	1
FÓRUM	2
ZAJÍMAVOSTI ZE SPORTU –DICK HOYT	2
ZE SVĚTA PŘÍRODY –PTÁK ROKU 2026	5
LEGENDY –LANDŠTĚJN	9
KALENDÁŘ	11
CHVILKA POEZIE	12
PŘÍBĚHY K ZAMYŠLENÍ	12
SEZNAMTE SE PROSÍM	13

ÚVODNÍK

Vážení a milí obyvatelé, čtenáři,

ubíhající měsíc březen nám nevyhnutelně a příjemně připomíná konec letošní zimy, se kterou se definitivně, dle astronomických propočtů, rozloučíme 20. března v 15:45. To je přesný čas, kdy slunce vejde do znamení berana a začne jarní rovnodennost.

Březen je již tradičně pro nás také měsícem, kdy v rámci celosvětového Týdne mozku pořádáme sou-

těž v kognitivních dovednostech mezi domovy pro seniory – **Malešický mozek**. Letos proběhne již **XVI. ročník**. Až budete číst tyto řádky, budou už známy výsledky této akce. O tom, jak vše dopadlo, vás budeme informovat v dubnovém vydání.

Nicméně měsíc březen je pro mnohé z vás určitě obdobím, na které se těšíte – kouzlo jara a probouzející se přírody je doslova za dveřmi, vzduch je nasycený vůní a první kytičky se prodírají na světlo. I my se už těšíme na společné venkovní akce. Tou první budou **Čarodějnice**, které proběhnou koncem dubna a budou spojené s opékáním buřtů.

Doufáme, že vás první jarní vydání časopisu potěší, a možná i poučí či pobaví.

Krásný březen, pohodu a slunce při čtení časopisu přeje za redakční radu **Adriana**.

FÓRUM

Malešický mozek

11. března se v našem Domově uskutečnil již **XVI. ročník soutěže Malešický mozek**. Do klání se zapojily reprezentační týmy z domovů pro seniory z Prahy a okolí. Náš Domov reprezentovaly paní **Tykačová, Schellová, Laluchová a Klapková**, které se úkolů zhostily s velkým nasazením a odhodláním. Společně s vámi jsme jim všichni drželi palce.

Velikonoční jarmark

Vážení klienti, rádi bychom vás pozvali na Velikonoční jarmark v našem domově. Bude se konat 25. března od 13:00 u velkého sálu, v 1. patře nad recepcí.

Žolíkový turnaj

V polovině dubna bychom pro vás rádi opět uspořádali Žolíkový turnaj. Předpokládaný termín bude 15. dubna od 9:30 v klubovně. Zveme všechny nadšence této karetní hry.

Čarodějnice

Koncem dubna nás opět čeká setkání s Čarodějnicemi, které bude zároveň naší první letošní venkovní akcí spojenou s opékáním buřtů. Těšíme se na společné odpoledne **30. dubna od 14:00 u altánku**, pokud nám to dovolí počasí.

ZAJÍMAVOSTI ZE SPORTU

Životní příběh Dicka a Ricka Hoytových, který změnil svět sportu i rodičovství

Když se řekne maraton, většina lidí si představí pot, bolest a nekonečné kilometry. Když se ale řekne jméno **Dick Hoyt**, vybaví se něco mnohem hlubšího: příběh otce, který se rozhodl běžet životem i trati se svým synem, ať už to bude stát cokoliv. Příběh, který změnil svět sportu i pohled na lidské možnosti.

Když se v 70. letech na startu lokálního charitativního běhu objevil muž tlačící před sebou vozík s dospívajícím chlapcem, nikdo netušil, že sleduje začátek jedné z nejdojemnějších sportovních legend moderní historie. Dick a Rick Hoytovi — otec a syn, kteří společně překonali více než tisíc závodů — se stali symbolem nezdolnosti, lásky a víry v lidský potenciál.

Jejich příběh je ale mnohem víc, než seznam sportovních výkonů. Je to

příběh o době, která nebyla připravena na děti s postižením. O rodině, která odmítla přijmout limity a o dvou mužích, kteří si navzájem změnili život.

Dětství v době, která nepřála odlišnosti

Rick Hoyt přišel na svět po komplikovaném porodu v roce 1962. Nedostatek kyslíku způsobil těžkou mozkovou obrnu. Společnost tehdy byla k lidem s postižením neúprosná. Přístup k inkluzi prakticky neexistoval, školy nebyly připravené, technologie minimální. Lékaři rodičům doporučovali ústavní péči, což byla běžná praxe té doby. Podle tehdejších standardů měl Rick zůstat celý život „uzavřený“ ve svém těle, bez možnosti komunikace. Dick a Judy Hoytovi se ale odmítli smířit s tím, že by jejich syn neměl šanci žít plnohodnotný život. Rick vyrůstal doma, obklopený láskou a podporou. A brzy se ukázalo, že jeho mysl je naprosto v pořádku. Jen potřeboval způsob, jak ji projevit. Judy Hoytová, Rickova matka, byla neúnavnou bojovnicí. Naučila Ricka komunikovat očima, později pomohla prosadit jeho přijetí do běžné školy. Rodina investovala do tehdy revolučního komunikačního zařízení, které Rick ovládal jemnými pohyby hlavy.

První závod, který změnil všechno - „Tati, chci běžet.“

V roce 1977 přišel moment, který obrátil život rodiny vzhůru nohama.

Rick požádal otce, aby se s ním zúčastnil benefičního běhu na podporu zraněného spolužáka. Dick nikdy neběhal. Pracoval jako voják a později jako civilní zaměstnanec armády, ale sportovní ambice neměl, přesto řekl ano.

První závod byl pro Dicka utrpením. Tlačit vozík s dospívajícím synem nebylo jednoduché. Doběhli poslední. Ale když po závodě Rick napsal větu, která se stala motorem jejich společného života: **„Tati, když běžíme, připadám si, jako bych nebyl postižený,“** Dick věděl, že tohle nebyl jen jeden závod. Byl to začátek nové životní mise. Dick později přiznal, že to byl okamžik, kdy pochopil, že běh není o něm, je o Rickovi, o jeho svobodě.

Jak to všechno začalo (*Rekonstrukce rozhovoru podle vyprávění rodiny a archivních materiálů*).

Dick: „Když mi Rick řekl, že chce běžet, myslel jsem, že se zbláznil. Já jsem neběhal ani do schodů.“

Rick: „Chtěl jsem být součástí světa, ne, jen pozorovatel.“

Dick: „Po prvním závodě jsem byl úplně hotový. Ale když jsem viděl Rickův úsměv... věděl jsem, že to musíme dělat dál.“

Dick začal trénovat s neuvěřitelnou tvrdostí. Běhal s pytlí cementu, aby simuloval Rickovou váhu, posiloval, zlepšoval techniku. Vstával za tmy, běhal po práci, běhal o víkendech. Ne proto, aby vyhrával. Ale aby Rick mohl zažívat pocit, který mu běh dával.

Během následujících desetiletí se z otce a syna stal fenomén:

- **přes 1 100 závodů,**
- **32 Bostonských maratonů,**
- **6 Ironman triatlonů na Havaji,**
- stovky kratších běhů, triatlonů a cyklistických závodů.

Největší pozornost přitahovaly jejich účasti v Ironmanu, jednom z nejtěžších závodů světa: 3,8 km plavání, 180 km na kole a maraton na závěr. Pro většinu lidí nepředstavitelný výkon. Pro Dicka Hoyta výzva, kterou přijal.

Při plavání táhl Ricka v člunu přivázaném k pasu. Na kole šlapal s vozíkem připevněným před sebou, a při běhu ho tlačil před sebou v

běžeckém vozíku. Ne proto, aby vyhrál. Ale aby Rick mohl být součástí světa, který by jinak zůstal nedostupný.

Jak Hoytovi změnili svět

Příběh Hoytových se stal inspirací pro miliony lidí. Nejen sportovců, ale i rodičů dětí s postižením, kteří díky nim začali věřit, že jejich děti mohou dokázat víc, než si společnost myslí.

Dick často říkal, že Rick je ten, kdo ho žene dopředu. Že on je jen „nohy“, zatímco Rick je „srdce“ týmu. A Rick zase tvrdil, že bez otce by nikdy nemohl zažít pocit, který mu běh dává — pocit, že je svobodný.

V roce 2013 byl poblíž trati Bostonského maratonu odhalen bronzový pomník otce a syna. Jejich bronzová socha připomíná, že skutečná síla se neměří svaly, ale odhodláním. Je symbolem jejich nezdolnosti, ale i poselstvím, které společně šířili: **„Yes, you can.“**

V 80. a 90. letech se začal měnit přístup společnosti k lidem s postižením. A příběh Hoytových byl jedním z katalyzátorů této změny. Mnoho rodin díky nim pochopilo, že jejich děti mají potenciál, který stojí za to rozvíjet. Triatlonové komunity začaly více podporovat závodníky s postižením. Výrobci sportovního vybavení začali vyvíjet speciální vozíky a sedačky. Příběh těchto dvou se objevil v dokumentech, knihách i televizních pořadech. Dick a Rick se jednoduše stali am-

basadory inkluze ještě dřív, než se to slovo začalo běžně používat.

Osobní detaily, které dokreslují jejich příběh

- **Dick byl známý svým suchým humorem.** Když se ho ptali, jak zvládá Ironmana, odpověděl: „Jednoduše. Rick dělá všechny těžké věci. Já jen běžím.“
- **Rick miloval sportovní data.** Před závody analyzoval trasy, počasí a soupeře.
- **Jejich vztah byl plný drobných rituálů.** Před každým závodem si plácli — Rick hlavou, Dick rukou.
- **Dick nikdy nepřijal označení „hrdina“.** Tvrdil, že jen dělá to, co by udělal každý otec.
- **Rick vystudoval Boston University.** Byl jedním z prvních lidí s těžkou mozkovou obrnou, kteří dokončili vysokou školu.

Odkaz, který neumírá

Dick Hoyt zemřel v roce 2021 ve věku 80.let. Jeho odkaz pokračuje prostřednictvím nadace, která podporuje sportovní aktivity pro osoby s postižením.

Příběh Hoytových je připomínkou, že láska může být hnací silou, která překoná i to, co se zdá nemožné, a že někdy stačí jeden člověk, který řekne „ano“, aby se změnil celý svět.

Jejich příběh není jen o běhu. Je o tom, co dokáže láska, když se spojí s odhodláním. O tom, že hranice jsou často jen v našich hlavách...

ZE SVĚTA PŘÍRODY

PTÁK ROKU 2026 - PĚNICE ČERNOHLAVÁ

Titul pták roku

Tento titul uděluje Česká společnost ornitologická (ČSO) obvykle druhům, které jsou veřejnosti dobře známé a s nimiž se může setkat ve svém okolí.

3. února 2026 vyhlásila (ČSO) ptákem roku 2026 *pěnicí černohlavou*. Na pomyslném trůnu střídá *konipasa horského*. Právě pěnici černohlavou má ČSO ve svém logu – udělením čestného titulu tak chtějí ornitologové upozornit na sté výročí organizace, která se od svého vzniku v roce 1926 nepřetržitě věnuje ochraně ptáků, jejich výzkumu i popularizaci ornitologie. Latinské rodové jméno pěnic, *Sylvia*, nese i název odborného časopisu ČSO, který vychází již od roku 1936.

Pěnice černohlavá

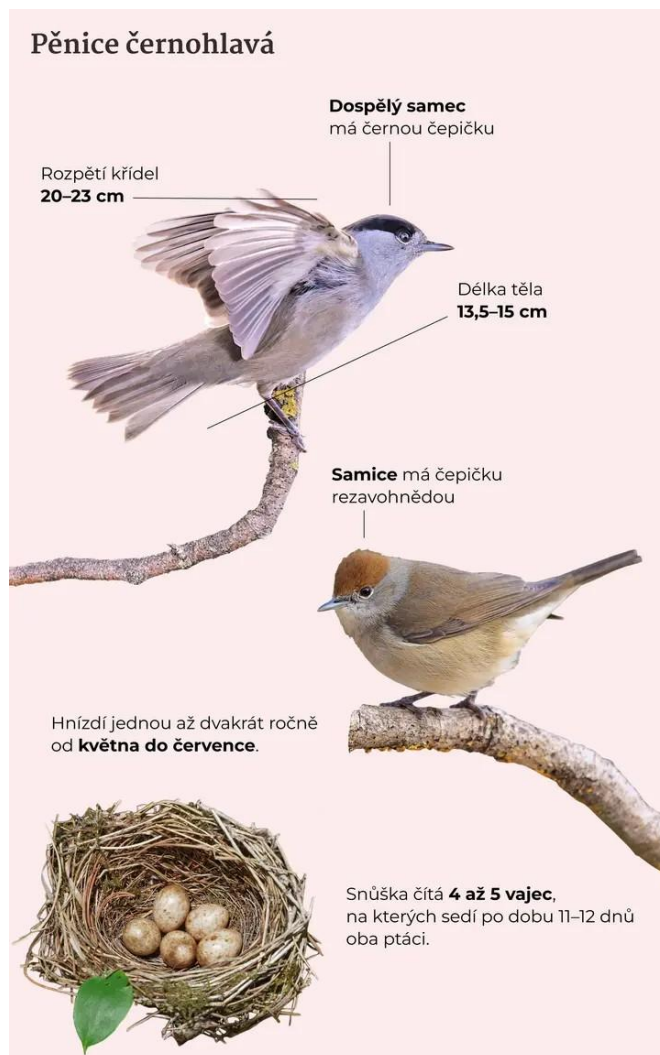
Pěnice černohlavá, lidově zvaná černohlávek, svým flétnovým zpěvem každé jaro oživuje naše lesy i zahrady. Pro svůj libozvučný zpěv získal ostatně celý rod pěnic své jméno. Druhový název černohlavá pak odkazuje k černé čepičce samce. Původně lesní druh se dokázal přizpůsobit změnám prostředí způsobeným lidskou činností, a dnes se s ním běžně setkáváme i v městských parcích a zahradách. Přestože patří mezi hojné druhy, čelí pěnice černohlavá řadě hrozeb, včetně přetrvávajícího nelegálního lovu ve Středomoří.

Výskyt

Narazíme na ni všude, kde je vzrostlejší porost keřů a stromů, ať už jde o lesy, remízky, sady nebo městské zahrady a parky. Ve vyšších polohách se sice může objevit i v klečovém pásmu, s rostoucí nadmořskou je však její výskyt vzácnější.

Pěnice černohlavá je příkladem druhu, který se dokázal dobře přizpůsobit změnám prostředí. Z původních křovin v lesích a v polních remízích snadno pronikla i do parků, zahrad a městské zeleně. Její přizpůsobivost přispívá k tomu, že

se jí daří. Od 80. let minulého století, kdy se ptáci začali pravidelně systematicky sčítat, se její populace ztrojnásobila, a to jak v Česku, tak na celoevropské úrovni. V Česku, s počtem 1,5–2 miliony hnízdních párů, patří do první pětice nejpočetnějších druhů.

Popis

Pěnice černohlavá je nenápadný pěvec, o něco menší a štíhlejší než vrabec.

Svrchu je pěnice černohlavá tmavě šedá, zespodu světle olivově šedá. Dospělou samici a samce lze rozlišit podle zbarvení čepičky sahající k hornímu okraji oka. Ta je u samic a mláďat skořicově hnědá, u dospělých

samců uhlově černá. Nohy i zobák mají obě pohlaví šedé.

Díky výrazné čepičce si pěnici černohlavou nelze splést s žádným z podobných nenápadných hnědých či šedých ptáků, včetně ostatních druhů pěnic. Méně zkušení pozorovatelé si je však mohou splést se sýkorou babkou nebo sýkorou lužní, které mají rovněž černou čepičku. Zatímco u sýkor však čepička překrývá celé oko, u pěnic sahá pouze k jeho hornímu okraji. Navíc mají oba druhy sýkor pod zobákem výrazný černý podbradek.

Zpěv

Čím však pěnice skutečně vyniká, je její flétnový, bohatý, melodický a optimisticky laděný zpěv.

Skládá se z tichého švitořivého předzpěvu, po němž následuje zvučný flétnový trylek, tzv. „přehoz“. Kontaktní hlas, přepisovaný jako „tek-tek“, je naopak krátký a výrazný a připomíná škrtání dvou oblázků o sebe.

Zcela po právu ji řadíme mezi naše nejlepší zpěváky. Samci se nejčastěji ozývají z křovin a do svého zpěvu často začleňují motivy dalších druhů, například kosa černého, pěnice slavíkové nebo slavíka obecného.

Potrava

Pěnice se živí hmyzem, bobulemi a dalšími plody. V našich podmínkách to jsou plody dřínu, střemchy, bezu, tisu a různé druhy ovoce, např. rybíz. Na zimoviště odlétají koncem září. Část populace původně zimující ve Středomoří si našla

nové zimoviště ve Velké Británii, kde pěnice využívají také potravu z krmítek.

Rozmnožování

Pěnice černohlavá je prvním druhem pěnice, který zjara přilétá na naše území. Její hlas můžeme zaslechnout již koncem března, většina populace se však objevuje kolem poloviny dubna. Na hnízdiště jako první přilétají samci, kteří se kromě zpěvu snaží samičky zaujmout i několika rozestavěnými hnízdy, která samice navštěvují. Hnízda postavená samcem samice většinou nevyužije, ale materiál z nich jí může posloužit při stavbě vlastního miskovitého hnízda. To si staví ve výšce kolem jednoho metru nad zemí v keřích a mladých dřevinách.

Samice snáší obvykle 4–5 vajec a na inkubaci snůšky, která trvá 12 dní, se podílejí oba rodiče. Hnízdní nažina se tak objevuje nejen u samic, ale i u samců. Mláděta se na hnízdě zdržují obvykle 11–13 dní, ale při vyrušení jej mohou opustit již ve věku 8 dní.

Nažina (latinsky apteria) je místo na těle ptáka, kde neroste obrysově peří, a kůže je tak obnažená nebo krytá pouze jemným prachovým peřím. Typická je pro samice většiny pěvců, u některých druhů se tvoří i u samců. Nažiny se nacházejí mezi pernicemi (plochy s peřím). Nejznámější je hnízdní nažina vznikající na bříse samic i některých samců před hnízděním pro přímý přenos tepla z těla na vejce.

Klíčové vlastnosti hnízdní nažiny:

- Funkce: Umožňuje efektivní zahřívání vajec během inkubace,

protože peří izoluje, zatímco holá kůže předává teplo.

- **Vzhled a vývoj:** Vzniká ztrátou peří, kůže je v této oblasti silně prokrvená, zduřelá a horká.
- **Stádia:** Prochází vývojem od ztráty peří, přes prokrvení a otok, až po návrat do klidového stavu po skončení hnízdění.

Migrace

Pěnice u nás tráví zhruba půl roku – přilétá na konci března a v září většina populace míří do zimovišť ve Středomoří. Někteří jedinci se pokoušejí ojediněle přezimovat i ve střední Evropě. Známým zimovištěm se stal zámecký park v Lednici na Břeclavsku, kde ornitologové od 60. let každoročně hlásí pozorování několika zimujících jedinců. S čím dál teplejšími zimami je pravděpodobné, že u nás budeme vídat pěnice v zimě častěji.

Změna migrační trasy

Zajímavým fenoménem je změna migrační trasy u části střeoevropské populace. Koncem 50. let se ve Velké Británii začaly vzácně objevovat pěnice černošedé i během zimy. Kroužkování ukázalo, že nešlo o místní ptáky, ale o jedince z Německa. Ti nejspíš během tahu zabloudili a přežili zde díky teplejšímu klimatu a bohaté potravní nabídce na krmítkách. Tito ptáci se pak vraceli na svá hnízdiště dříve než ostatní a začali spolu hnízdit, čímž se tahová cesta do Velké Británie geneticky upevnila u jejich potom-

ků. Od 70. let létá na Britské ostrovy i část populace z Čech, zatímco moravské pěnice míří spíše na jihovýchod, například do Izraele.

Ačkoli početnost pěnice černošedé v Česku ani v Evropě neklesá, stále čelí řadě ohrožujících faktorů. Velké nebezpečí čeká na tažné ptáky především na migračních trasách a zimovištích ve Středomoří, kde jsou dodnes bohužel ilegálně loveni, ať už do sítí, nebo velmi drastickou metodou na lep.

Jak pěnice podpořit?

Pěnicím také pomůžeme tím, že se budeme zodpovědně starat o naše zahrady, parky i krajinu. Během hnízdění potřebuje pěnice dostatek hmyzu, kterým krmí mláďata. Jeho výskyt podpoříme tím, že se vyhneme používání pesticidů, necháme část trávníku neposečenou a poskytneme mu úkryt a místo pro přezimování, například ve formě hromady listů nebo starých větví. Pro pěnice jsou důležité také stromy a keře, které jim poskytnou úkryt i příležitost pro hnízdění a během léta nabídnou potravu v podobě různých plodů a ovoce. Ocení na-

příklad plody bezu, střemchy, tisu nebo rybízu.

LEGENDY

Landštejn-Duch krutého Viléma a bílá paní Markéta

Zle nedobře se vedlo prostým lidem za panování krutého Viléma z Landštejna. Nemilosrdně trestal i nevinné, stačilo se špatně podívat a Vilémovi pohůnci měli hned práci. Málokdo v okolí Landštejna neměl stopy po panských důtkách – a byly to rány pěkně krvavé. Jednoho dne se pan Vilém vydal na svém koni dále než obvykle. Ohlásil se hlad a žízeň, šlechtic u sebe ale žádné zásoby neměl a hrad byl v nedohlednu. Zamířil tedy do vesnice a zabouchal u první chalupy na dveře. „Přines něco pořádného k snědku, notně mi vyhládlo. A postarej se o mého koně,“ přikazoval hospodáři. „Nezlob se, pane, ale mám nouzi, neměl bych nic pro ženu a děti, taky musí jíst,“ protestoval chudý krejčík, který mu předtím otevřel. Na první pohled bylo vidět, že krejčovina tak tak uživí rodinu, ale Vilémovi se zakalily oči vztekem. Skočil na koně a uháněl rychle k hradu.

Ani přes noc z něho vztek nevyprchal a pro krejčíka poslal své zbrojnoše. Dva urostlí muži se vydali splnit pánův rozkaz, nic nedali na prosby krejčíkovy manželky a pláč jeho dětí. Odvlekli chudáka na hrad a hodili ho do temné vlhké kobky. Odsouzenec bez soudu, zoufalec s podlomeným zdravím se

z kobky dostal jen tehdy, když měl být žalář „zpestřen“ mučením – pan Vilém se dokázal mstít za vše, co považoval za neposlušnost. Trvalo to jen pár týdnů a krejčík vydechl naposledy. Pán na Landštejně to snad ani neznamenal, jen v pekle mu Lucifer přidělal další čárku na jeho „úctu“. A protože pán zůstával nadále hluchý a slepý k trápení svých poddaných, naopak jim život jen ztěžoval, měli toho i čerti dost. A tak si pro něho jednou satanáš sám přišel – a byla to prý cesta rychlá, ta nejkratší, která vede do pekla.

Od té doby se za chladných větrných nocí ozývá ve zříceninách hradu strašné kvílení a vzdech – to tudy bloudí Vilémův duch, kterého ani nikdo nemůže vysvobodit. Duch tady zůstává navěky – a děsí pocestné.

A jak to bylo s Markétou, dcerou krutého Viléma? Markéta byla zasnoubena s Jindřichem z Hradce. Sňatek byl domluven dlouho dopředu, i přesto se do sebe Markéta s Jindřichem opravdu zamilovali. Bohužel, než ke sňatku došlo, Vilém se s Jindřichem nepohodl kvůli dědictví a jejich rivalita přešla v otevřenou nenávist. Vilém své dceři sňatek zatrhł, ale vzhledem k tomu, že lásce člověk neporučí, milenci se rozhodli spolu uprchnout. Bohužel uprchlíci byli odhaleni a krutý pan Vilém nechal svou vlastní dceru zaživa zazdít. Od těch dob za jasných nocí bloudí Bílá paní Markéta po hradě, hledajíc cestu ke svému milému.

Hrad Landštejn

Státní hrad Landštejn je malebná hradní zřícenina ukrytá v lesích České Kanady. Unikátní románský komplex

nedaleko Starého města pod Landštejnem nabízí i nádhernou vyhlídku z hradní Velké věže. Landštejn byl založen na začátku 13. století na česko- rakouské hranici. Pevnost měla za úkol střežit zemskou stezku a svého času právě neklidné pohraničí. O jeho počátcích panují nejasnosti, ovšem s jistotou víme, že se v roce 1282 na Landštejnském panství usazuje významný rod Vítkovců. Velmi záhy si podle hradu dali přízvisko páni z Landštejna.

Nejstarší částí Landštejna je románské jádro, které je pozoruhodnou ukázkou této rané hradní architektury. Později k románské části přibýly pozdně gotické stavby a také pohodlnější renesanční paláce. Přestavbám podlehl i hradní opevnění, které během historie hradu Landštejn bylo pokoušeno třikrát.

Poprvé se o dobytí hradu pokoušel král Jan Lucemburský v době, kdy se proti němu postavili čeští páni na protest proti uvěznění Jindřicha z Lipé. Šlechtici se nakonec museli vzdát a odevzdat své majetky králi, který jim je vzápětí vrátil ve formě léna (podmíněná držba půdy nebo úřadu).

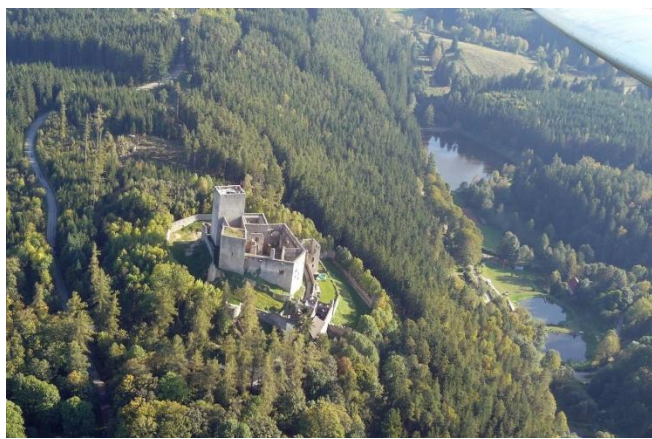
Podruhé sílu pevnosti pokoušeli husité, kteří se chtěli pomstít za dobývání města Tábor mimo jiné i tehdejšími majiteli Landštejna Krajíři z Krajků.

Třetí a poslední útok proběhl během třicetileté války. Tehdy císařské vojsko nechalo v roce 1619 hrad Landštejn úspěšně vyhladovět. Ovšem zkázu hradu Landštejnu žádné vojsko nakonec nepřineslo, o tu se postarala sama příroda. Na vině byl blesk. Který v roce 1771 do hradu udeřil a způsobil rozsáhlý požár. Od té doby již hrad nebyl obnovován a stal se zříceninou. V roce 1945 byl vyvlastněn rakouskému rodu Wenzel-Sternbachů a od roku 1972 rozsáhle opravován. První návštěvnická sezóna byla zahájena roku 1990. Dnes se mohutná zřícenina snad i díky své zajímavé historii těší velké oblibě široké veřejnosti. Můžeme zde obdivovat zachovalou románskou část hradu spolu se vzácnou románskou kaplí. Oblíbená je také vyhlídka z vrchu hradní věže, ze které se můžete kochat romantickým pohledem na okolní zalesněnou krajinu České Kanady.

No a jako vždy i tento hrad zaujal filmaře, a i zde se natáčelo mnoho filmů a pohádek. V poslední době se zde natáčel například Právý rytíř, Čer-

tova nevěsta, Zlatovláska a též film Bathory. V roce 1999 si hrad vybrala kanadská produkce pro svůj velkofilm Johanka z Arku.

Takže teď už stačí jen zabalit baťoh a vyrazit objevovat krásy Landštejna a České Kanady. Jen bych se příliš nezdržovala do soumraku – na hradbách byste totiž mohli potkat bloudit hradního pána Viléma či jeho dceru Markétu.

KALENDÁŘ

Všem jubilantům, kteří oslaví v měsíci březnu svoje narozeniny, přeje redakce časopisu, včetně všech klientů i zaměstnanců Domo-va, všechno nejlepší. Společná oslava se bude konat v úterý 31. 3. od 14:00 v klubovně. Klienti oddělení Alzheimer centra budou mít oslavu narozenin v pondělí 30. 3. od 14:00.

K narozeninám v měsíci březnu blahopřejeme těmto klientům domova:

Ing. Václav Čais, Dagmar Schellová, Ing. Miroslav Černý, Božena Zvoničková, Růžena Jedličková, Zdeňka Marečková, RNDr. Václav Bláha, JUDr. Marta Tykačová, Jana Poláková, Lenka Turková, MUDr. Marie Voříšková, Emílie Černá, Ing. Josef Vavrek, Hana Granátová, Alena Klapková, Milana Janecová, Marianna Henrychová, Jaroslava Mádrová, Pavel Pudlovský, Ilonka Gregorová, Dagmar Reinbergerová, Miroslav Vrba, Jiřina Lokajová, Jana Syslová, Marta Vízková, Karel Slezák

V měsíci únoru jsme u nás přivítali:

Zdeňka Sonáková, Hana Formánková, Stanislav Noska, Marta Nemešová, Irena Tichá, Ing. Marie Jebavá, Milošlav Hodinka, MUDr. Marie Voříšková, Dagmar Pudlová, Pavel Pudlovský, Dagmar Schellová, Lenka Turková, Ing. Dagmar Váchová, Jedličková Růžena, Mgr. Eva Kodetová

A rozloučili jsme se s:

Ing. Hana Volhejnová, Jan Korbel, Eva Deverová, Zdenka Kadeřábková, Vlasta Zaujecová, Alena Hilmarová, Miluše Jirásková, JUDr. Blanka Sokolová, Ing. Jaroslava Barešová

AKCE A BOHOSLUŽBY

Pro aktuální rozpis akcí prosím sledujete nástěnky na jednotlivých patrech, u recepce a rozpis akcí u sálu.

4.3. Fotoreportáž Jakuba Greschla – Rozkvetlá Evropa, 10:00, sál

5.3. Relaxační muzikoterapie,
14:00, tělocvična
6.3. Katolická mše, 13:15, sál
11.3. Soutěž Malešický mozek
13.3. Katolická mše, 13:15, sál
17.3. Taneční terapie s Petrem Ve-
letou, 9:45, sál
19.3. Hudební vystoupení Karla Ke-
kéšiho, 14:00, sál
20.3. Katolická mše, 13:15, sál
24.3. Křeslo pro hosta, 14:00, sál
25.3. Velikonoční jarmark, 13:00,
kavárna u sálu
Koncert klasické hudby,
14:00, sál
27.3. Katolická mše, 13:15, sál
31.3. Narozeniny, 14:00, klubovna

CHVILKA POEZIE

Jarní

Jaroslav Seifert

Když svatý Josef otvírá,
tu zima kvílí: Ouha!
Tesařská ostrá sekyra,
zpod pláště světci čouhá.

Hned vlečku zimě přesekne,
zašlápne špínu sněhu,
a vše co bylo nepěkné,
promění v zpěv a něhu.

Kéž vlaštovky už zavolá,
jež byly s námi loni.
Fialka, skrytá dopola,
pod keřem prudce voní.

Rozepne kvítek spanilý,
strom celý rázem zbělá,

a kde se vezme-za chvíli,
bude na kvítku včela.

Sedne si vprostřed do medu,
aby ji slunce hrálo,
a to je vše, co dovedu,
já vím, že je to málo.

PŘÍBĚHY K ZAMYŠLENÍ

Pojďme se spolu opět zamyslet
nad slovy dalšího moudrého příbě-
hu...tentokrát s názvem:

Tři síta

Rozhněván příběhl kdosi k Sokratovi
a vyhrkl: „Poslyš, Sokrate, to ti musím
vyprávět, jak tvůj přítel...“

„Zadrž!“ přerušil jej mudrc.

„Prosil jsi to, co mi chceš říci, přes
tři síta?“

„Tři síta?“ zeptal se ten druhý pln
údivu.

„Ano, můj příteli, přes tři síta! Podí-
vej se, zda to, co mi chceš vyprávět,
projde třemi síty. Prvním sítem je
pravda. Prozkoumal jsi vše, co chceš
vyprávět, zda je to pravda?“

„Ne slyšel jsem to vyprávět, a...“

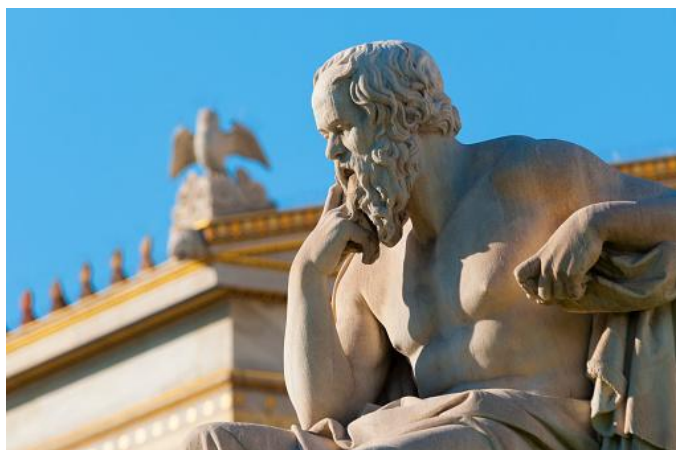
„Tak, tak. Ale jistě jsi to vyzkoušel druhým sítem, sítem dobra. Je to, co mi chceš vyprávět, i když nemůžeš dokázat pravdivost té věci, alespoň dobré?“

„Ne, to ne, naopak...“

„Pak“, přerušil jej mudrc, „nás nech ještě použít také třetí síto a dovol nám zeptat se, zda je nutné, abys vyprávěl to, co tě tak rozčílilo.“

„Nutné to právě není...“

„Tedy,“ usmál se Sokrates, „jestliže to, co mi chceš vypravovat, není ani pravdivé, ani dobré, ani nutné, tak to ukryj v sobě a neobtěžuj tím ani sebe ani mne!“

SEZNAMTE SE, PROSÍM...

S paní Ivonou Bětákovou, která u nás bydlí na třetím patře oddělení B. Jejím osudem byla klaviatura a bohužel i nemoc. Paní Bětáková je rodačka z Brna a na své dětství vzpomíná jako na velmi šťastné. Její otec, František Běták, byl doktor práv, který však pracoval jako poštovní úředník. V pouhých 39,5 letech totiž ochrnul na nohy. Hlavní

tíha péče o domácnost tak ležela na mamince Evě. Ta měla obchodní školu a původně byla s dětmi doma, ale když bylo paní Bětákové 15 a jejímu bratru Tomášovi 10 let, nastoupila jako vedoucí kuchařka na vojenskou akademii Antonína Zápotockého. Přestože finančně táhla domácnost maminka, děti nedostatek nikdy nepocítily.

Dětství trávila paní Bětáková venku na ulicích, kde tehdy ještě nejezdilo tolik aut, tak se o ně rodiče nebáli. Se svou nejlepší kamarádkou ze základní školy, Věrou Drkalovou, chodily do kina v Králově Poli, na plovárnu nebo na výlety do Wilsonova lesa k přehradě. Rodiče o ně neměli strach; holky byly rozumné a věděly, kdy se mají vrátit domů. Proto také neměly rodiči určenou žádnou hodinu.

Cesty obou kamarádek rozdělila až střední škola. Zatímco Věra šla na obchodní akademii, paní Bětáková nastoupila na konzervatoř, obor klavír. Studium konzervatoře bylo totiž náročné na čas i domácí cvičení. Na konzervatoři měla to štěstí, že se stala žačkou profesora Františka Schäfera. Ten byl považován za druhého nejlepšího klavírního profesora v republice. Paní Bětáková si vzpomíná na tehdejší akademické intriky, když rektor Ludvík Kundera (otec Milana Kundery) prý Schäfera neměl rád, a to právě pro jeho pedagogické kvality, a také pracovně politické smýšlení, a tak se zasadil o to, aby byl „odsunut“ z akademie na konzervatoř.

V Brně žila paní Bětáková do svých 24 let. Poté začala učit klavír a hudební výchovu na gymnáziu v Havlíčkově Brodě, kde se odehrál její zásadní životní zvrát. Mezi jejími žáky byl mladý muž, Karel Šťastný, který si tam dělal maturitu. Přestože byl o něco mladší, do své učitelky se strašně zamiloval a nedal jí pokoj, dokud ji „neuhnal“.

On sám nebyl umělec, a protože mu učení příliš nešlo, zvolil si praktické, prozaické povolání řidiče v kafilerii, kde si vydělával na tehdejší dobu slušné peníze. Jejich vztah byl velmi intenzivní, ale nakonec se nevezali. Rozdělna je totiž vážná nemoc paní Ivony.

V 36 letech se paní Bětákové narodila dcera Pavla. V souvislosti s porodem se však projevilo její neurologické onemocnění. Provázely ho stavy nespavosti a vážné potíže, které vyžadovaly celoživotní léčbu. Kvůli zdravotnímu stavu šla paní Ivona do invalidního důchodu. Přestože se stav časem mírně zlepšil, s následky nemoci bojuje dodnes.

I v důchodu se však věnovala hudbě a pedagogice, jak jen to šlo. Práce se žáky na Lidové škole umění ji velmi bavila, zejména když měli společný cíl a nebyli tam rodiči nahnáni proti své vůli. Sama sice nekonzertovala sólově, ale doprovázela ženský sbor Jasonů a účastnila se večírků se svými studenty. To ji moc bavilo...

Později se paní Bětáková přestěhovala do Prahy, dcera Pavla se totiž dostala k baletu Národního divadla a maminku vzala s sebou. Dnes Pavla pracuje jako pokladní na Hlavním nádraží a doufá, že v této práci vydrží až do důchodu, hrozí totiž, že pokladny se budou rušit.

Paní Bětáková je dnes hrdou babičkou dvou vnuček, Veroniky (21) a Daniely (19), které obě studují na vysoké škole jazyky. Posledních osm let bydlí paní Bětáková v domově seniorů, protože doma se už o sebe nedokázala sama postarat. I když si občas posteskuje nad kvalitou zdejšího jídla, oceňuje hodný personál i pravidelné návštěvy dcery a vnuček, které jí vždy přinesou něco dobrého a dělají jí společnost, aby se necítila sama...